

SZEMÉLYNÉVMUTATÓ*

A

Abélard, filozófus 71
Achacius, segesvári üstkészítő 136
Adelheid von Cleve, grófnő 172
Albertus, nagyváradi (?) harangöntő 155, 156, 278, 324
Alcuin, teológus, költő 71
Altemberger I. Thomas Altemberger
Amalarius I. Symphosius Amalarius, metzi püspök
Ambosmaister I. Jakob Ambosmaister
András, II., magyar király 37, 184, 353
Andreas, brassói ágyúöntő (*Endres*) 145, 146, 147, 150, 191, 243, 336
– Castorius, besztercei ágyúöntő 139, 140, 141, 188
– nagyszebeni harangöntő 118
– nagyszebeni üstkészítő 125
– Tach, besztercei ágyúöntő 142
– Toppengiesser, segesvári mester 129
Angelo Manini, firenzei nagyvállalkozó 39
Anna asszony, berethalmi nemes 129, 130
Antal, kolozsvári ács 164
– Remete, Szent 61, 70
Apafi György, almakeréki nemes 130
– Miklós, almakeréki nemes 129, 130
Apengeter I. Johannes Apengeter
Apollinaris, székesfehérvári 107
Armbrester I. Michael Armbrester
Arnoldus Lubecensis, apát, történetíró 80
Árva, szolga 78
Aurelianus Arelatensis, arles-i érsek 61

B

Balázs, kolozsvári kovács 164
Balldörfer I. Thomas Balldörfer
Baltazar, brassói ágyúmester 150
Bartholomeus, brassói ágyúmester (*Barthuss*) 149
– ippi nemes 275
Basarab I. Neagoe Basarab
Báthory István, erdélyi vajda 126
Beda Venerabilis történetíró, teológus 61, 72
Béla herceg I. Béla, IV., magyar király
Béla, I., magyar király 68
– III., magyar király 103
– IV., magyar király 184, 353
Benedek, Nursiai, Szent 61, 62, 70
– XI., pápa 73
Benedicta, nemes asszony 78
Benkner I. Johannes Benkner

Berethalmi János I. Johannes, segesvári harangöntő
Bernát, Sienai, Szent 119, 181, 182, 388, 448
Bernhardus, szebeni ágyúmester 127, 128
Bertalan, nagykapusi plébános 129
Biringuccio, Vannoccio, sienai öntő, traktátusíró 45, 52
Bohemus I. Johannes Bohemus
Boleszló (Bátor), lengyel herceg 170
Bonaventura, Szent 74
Bonaventura I. még Johannes Bonaventura
Bonifatius, Szent 62
Bonstede I. Hermann Bonstede
Briccius, besztercei kovács 142
Bulcsú, csanádi püspök 74

C

Caesarius Arelatensis, arles-i püspök 61, 62
Calixtus, II., pápa 80
Calixtus, III., pápa 75, 76
Caspar, szebeni ágyúöntő 126, 128, 363
– Rawe, brassói polgár 39
Castaldo, Gianbattista, császári hadvezér 128
Castorius I. Andreas Castorius
Celestinus, nagyszebeni ötvös 177
Chlotar, frank király 63
Choprer I. Laurentius Choprer
Chyzzar I. Nicolaus Chyzzar
Cindasvinthe, vizigót király 62
Clos Kesler, brassói mester 144
Columbanus, Szent 62, 63
Copperer I. Hans Copperer; Peter Copperer; Martinus Copperer
Cristianus, brassói kovács 148
Czertsch I. Johannes Czertsch
Czkwkthy I. Martinus Czkwkthy

D

Daum I. Gregorius Daum
Demeter mester 108
Dengelegi Pongrác János, erdélyi vajda 126
Dietrich Molner, (*Tyterich*), erfurti bronzöntő 88
Dominicus, brassói festő 148
Durandus, lüttich-i püspök 67, 72, 76

E

Ebo, reimsi püspök 73
Edward, III., angol király 187

* A személynévmutató csak a kötetben előforduló középkori neveket tartalmazza. Tekintettel arra, hogy az egységesen magyarra, vagy németre változtatott névalakok, különösen a mesterembereknél, a nemzetiségi hovatartozást többször is félreérthető módon sugalmazták, a mutató összeállításakor a forrásokban amúgy is leggyakoribbnak számító *latin névváltozatot* használtuk.

Egbert, yorki érsek 65
Egidius, százhalmi plébános 128, 350
Emericus, nagyváradai harangöntő 156, 157, 160, 227, 258, 259, 289, 290, 316
Endres Kessler, szebeni mester 125
Endres I. még Andreas, brassói ágyúöntő
Erasmus, besztercei harangöntő 138
– brassói lakatos 148
Erchambert, freisingi püspök 63
Erdélyi család 166, 189
Erhard, besztercei ágyúmester 140
Erincharius, wandrilli prépost 63
Erzsébet, IV. Károly német-római császár felesége 172
Eugippius, lucullano-i apát 62

F

Ferdinánd, I., magyar és cseh király, német-római császár 140
Ferenc, berethalmi plébános 129
Ferry de Clugny, tournai-i püspök 67
Filip Konwarz 282
Filipecz János, váradai püspök 76, 155
Forkernus, Szent 62
Forró László, angyalosi nemes 77
Franciscus, brassói kovács 149
Fráter György, politikus, főpap 157
Freudental I. Johannes Freudental
Frigyes, I. (Barbarossa), német-római császár 86
Fugger-Thurzó konzorcium 36, 37
Fulgentius Ferrandus, karthágói diakónus 61, 62

G

Gaal Konrád, iglói harangöntő 87, 92
Gal G., nagyváradai udvarbíró 157
Gallus, Szent 62, 63
Gáspár I. Caspar, nagyszebeni ágyúöntő
Geladius, Szent, pápa 97
Gellért, Szent 77, 86
Georg Hörel, nürnbergi, majd besztercei ágyúöntő 143
Georgius, brassói árus 148
– Kanegisser, besztercei mester 139
– nagyszebeni üstkészítő 125
Gerardus de Fracheto, domonkos szerzetes 41
Gereis I. Peter Gereis
Gergely, Nagy, Szent, pápa 81
– Nyssa-i, Szent 60
– Tours-i, Szent, 62, 70
– VII., pápa 66
– IX., pápa 74, 82
– XI., pápa 73
Gergely I. még Gregorius, besztercei ágyúöntő és Gregorius, brassói festő
Geromus I. Hieronymus van Brun, brünni harangöntő
Gert van Wou, kampeni harangöntő 122
Ghiberti, Vittorio, firenzei öntő és traktátusíró 52, 53, 55
Gisser I. Michael Gisser
Glockengiesser, nürnbergi harangöntő család 144
Gluckner I. Nicolaus Gluckner
Godefridus, harangöntő 65

Gref I. Jacobus Gref; Johannes Gref
Gregorius, besztercei ágyúöntő 36, 38, 140, 141, 142, 188, 270, 296, 310
– brassói festő 94
– Daum, besztercei bíró 142
– Kessler, nagyszebeni mester 125
– nagyváradai (?) harangöntő 157, 158, 361
Guido, bíboros 74
Guillelmus, párizsi érsek 74
– esztergomi kanonok 107

Gy

Gyöngyösi Gergely, pálos rendfőnök 70
György deák, kolozsvári harangozó 164

H

Haas I. Konrad Haas
Haasenwein I. Hans Haasenwein
Hanos Maistor I. Johannes, segesvári harangöntő
Hans, besztercei ágyúöntő 139, 329, 366
– besztercei harangöntő 138
– Copperer, nagyszebeni mester 125
– Haasenwein, bajor tűzmester 104
– Heltner, nagyszebeni polgár 121
– Kesseleren, nagyszebeni mester 125
– Kupferschmied, nikolsburgi harangöntő 125
– nagyszebeni ágyúmester 127
– Peir (Peter?) Kupfersmit, harangöntő 125, 161, 312
Hans I. még Johannes
Harangozó Antal, szentpáli lakos 78
– István, szentpáli lakos 78
Haribert, lobbos-i apát 79
Heinrich Mente, braunschweigi bronzöntő 93
Héloïse, apátnő 71
Heltner I. Hans Heltner
Henne Kortrog von Homberg, harangöntő 188
Henricus, pesti harangöntő 70
Henrik (Bajor), herceg 188
– Lübecki, Szent 80
– IV., angol király 187
– VII., német-római császár 185
Hermann Bonstede, hamburgi bronzöntő 92
– Kessler I-II., nürnbergi harangöntők 113, 125
– Kessler III., nürnbergi harangöntő 125
Hieronymus, nagykapusi pap 83, 152, 153
– van Brun, brünni harangöntő 162, 367
– Rynke de Wradislavia, boroszlói és szebeni ágyúmester 127, 128
Honorius Augustodunensis, teológus 61, 65, 73
Hörel I. Georg Hörel
Hunyadi János, erdélyi vajda, kormányzó 39, 75, 103, 131, 143

I

Imre, váradai püspök 36, 155
Imre I. még Emericus, nagyváradai harangöntő
Indali Benedek, kolozsgyulai nemes 38

Iosephus, táblási plébános 128
Israhel van Meckenem, ötvös 190
István, kolozsvári lakatos 164, 165
– I., Szent, magyar király 68, 77
– II., magyar király 154
– III., magyar király 77, 154
– III., pápa 63
– V., magyar király 155

J

Jacobus Gref, brassói polgár 38
– Kessler, brassói mester 144
– segesvári harangöntő 8, 96, 132, 133, 235, 387, 413, 417, 418, 421
– Slosser, besztercei lakatos 138, 139
Jakab, III., mallorcai király 187
Jakab I. még Jacobus, segesvári harangöntő
Jakob Ambosmaister, augsburgi harangöntő 184
János, II., kasztíliai király 187
– XIII., pápa 67
– XXII., pápa 71, 74, 82
János I. még Hans, besztercei ágyúöntő; Johannes, brassói üstkészítő; Johannes, iglói harangöntő; Johannes, segesvári harangöntő; Johannes Straws, szebeni ágyúmester; Johannes Weygel, iglói harangöntő
Jeromos, Szent 61
Jeromos, Jeronimus I. még Hieronymus
Joachim Pomeranius, besztercei ágyúmester 142
Jodocus (*Jost*) Tauchen, boroszlói kőfaragó és bronzöntő 88
Johannes Apengeter, lübecki bronzöntő 91
– Benkner, brassói bíró 146
– besztercei kőfaragó 139
– Bohemus, besztercei ágyúmester 140
– Bonaventura, brassói ágyúöntő 150
– brassói rézöntő 152, 153
– brassói üstkészítő 148–149
– Burchardus, pápai szertartásmester 76
– Czertsch, brassói kapuőr 150
– Freudental, krakkói bronzöntő 88
– Giesser de Rivulo Dominarum, bécsi egyetemi hallgató 168
– Gref, szebeni 104, 126
– iglói harangöntő 87
– Krauss, besztercei ágyúmester 140
– Rappolth, szebeni polgár 37
– de Ratispona, budai polgár 108
– Rewdel, brassói plébános 94, 100, 383
– Schwab, besztercei ágyúmester 140
– segesvári harangöntő 24–25, 33, 114, 115, 129, 130, 131, 132, 133, 138, 161, 225, 235, 236, 237, 254, 275, 322–323, 344, 379
– Sigylhaver, szebeni pecsétvéső 103
– Straws, szebeni ágyúmester 126
– Weygel, iglói harangöntő 160
Johannes de Werthelm I. Johannes, segesvári harangöntő
Jorg Kessler, brassói mester 144
Jost, pozsonyi ötvös 148
– strassburgi harangöntő 182

Jost I. még Jodocus Tauchen, boroszlói kőfaragó és bronzöntő

K

Kálmáncsehi Domokos, főpap, diplomata 36
Kalmus I. Stephanus Kalmus
Kanegisser I. Georgius Kanegisser
Károly Róbert, magyar király 108, 155, 184, 352, 353
Károly, I. (Nagy), német-római császár 63, 66, 74
– II. (Rossz), navarrai király 187
– IV., német-római császár és cseh király 172, 184, 185
Kesselschmied család (Augsburg) 125
Kessler, nürnbergi öntődinasztia 144
Kessler I. még Clos Kesler; Hans Kesseler; Endris Kesseller; Gregorius Kesseller; Hermann Kessler I-III.; Jacobus Kesler; Jorg Kessler; Mathias Kessler; Nicolaus Kessler
Klein I. Wolfgang Klein
Kompolti család 171
Konkol Demeter, kolozsvári szekeres 165
Konrad, fuldai harangöntő 108
– Haas, bécsi és szebeni tűzmester 104, 128
– szebeni ispán 114
– würzburgi harangöntő 108
Konrad I. még Gaal Konrad, iglói harangöntő
Konwarz I. Filip Konwarz
Korchiolas Mihály, kolozsvári szekeres 165
Kornis család 192, 328
Kornis Miklós, székely főember 76, 152, 273
Kortrog I. Henne Kortrog
Krauss I. Johannes Krauss
Krewcze I. Martinus Krewcze
Kritobulosz, bizánci történetíró 126
Kupferschmied I. Hans Kupferschmied

L

Ladislavus Portörő, besztercei ágyúmester 140
Lajos, Toulouse-i, Szent 379
– I. (Nagy), magyar király 87, 103, 108, 153, 184
– II., magyar király 38
– IV. (Bajor), német-római császár 184
Lambert de Saint-Omer, kanonok 90
László, I., Szent, magyar király 77, 78, 154
– IV., magyar király 35, 154, 184
Laurentius Choprer de Bistritia, bécsi egyetemi hallgató 138
Lenarth, szebeni ágyúmester 126
Leonardus, nagyszebeni harangöntő 8, 54, 79, 93, 99, 100, 106, 115–117, 118, 119, 129, 161, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 180, 183, 243, 269, 274, 283, 306, 313, 317, 342, 343–344, 368, 379, 394, 406, 407, 430, 436
Liborius, Szent 73
Lodomér, váradi püspök és esztergomi érsek 35
Ludgaidh, Szent 62
Lukács, kolozsvári ács 164, 165
Lupus, Szent 63
Lübecki Arnold I. Arnoldus Lubecensis

M

- Manini I. Angelo Manini
 Margit, magyar királynő 75
 Mária, magyar királynő 174, 180
 Martinus, brassói ágyúöntő 149, 150, 151
 – brassói asztalos 146
 – Copperer, besztercei mester 139
 – Czwkwthy, brassói ács 149
 – kőfaragó 107
 – Krewcze, brassói polgár 38
 – nagyszebeni ágyúmester 126
 – nagyszebeni harangöntő 119, 120, 121, 122, 123, 183, 246, 252, 264, 285, 303, 326, 338
 – szebeni ispán 114
 Márton I. Martinus, nagyszebeni harangöntő
 Márton és György, kolozsvári szobrászok 32, 36, 117, 153, 154, 155, 161, 401
 Mathias, besztercei ágyúmester 138, 139
 – brassói kőműves 147
 – Kessler, brassói mester 144
 – kolozsvári ács 164, 165
 – Veres, érmihályfalvi egyházi 156
 Mátyás, I., magyar király 143
 Maylád István, erdélyi főúr 140
 Mechel, szebeni polgár 121
 Mehmed 401
 – II., török szultán 126
 Melchior, brassói kőműves 146
 Mente I. Heinrich Mente
 Merten I. Martinus, szebeni ágyúmester, Martinus Krewcze (*Merten*), brassói polgár
 Metz Amalarius I. Symphosius Amalarius, metzi püspök
 Michael Armbruster, szebeni polgár 37
 – brassói ágyúmester 147
 – délmagyarországi harangöntő 167, 243, 244
 – Gisser, szebeni bronzöntő 118, 125
 – nagyszebeni ágyúmester 127, 128
 Mihály, III., bizánci császár 64
 Mihály I. még Michael, brassói ágyúmester; Michael, délmagyarországi harangöntő; Michael Gisser, szebeni bronzöntő; Michael, nagyszebeni ágyúmester
 Miklós, kolozsvári lakatos 164
 Miksa, I., német-római császár 98
 Molner I. Dietrich Molner
 Mór, pap 78

N

- Neago Basarab, havaselvei vajda 147, 177
 Neidel, brassói öntődinasztia 143
 Neumeister I. Paulus Neumeister
 Nicolaus Chyzzar 17
 – Gluckner, segesvári bíró 129
 – iglói harangöntő (*Nicel*) 87
 – Kessler, szebeni üstkészítő 125
 – de Redewitz, szebeni kamaragróf 103

O

- Oláh Miklós, esztergomi érsek 35, 36
 Orbán, erdélyi származású ágyúöntő 126
 – II., pápa 74
 Orso, II., velencei dózse 64
 Orsolya, kolozsvári 176
 Oswald Schnydt, besztercei mester 139
 Ottó, magyar király 184

P

- Pachomius, Szent 60, 61
 Pál, Remete, Szent 79
 Panngisser I. Peter Panngisser
 Paternus, harangöntő 79
 Patrik, Szent 62
 Paulinus, Nolai, Szent 61
 Paulus, nagyszebeni harangöntő 121
 – scriptor Neumeister, szebeni polgár 104
 Peir I. Hans Peir
 Pelagus, coimbrai szerzetes 41
 Peter Copperer, nagyszebeni mester 125
 – Gereis, augsburgi harangöntő 182
 – Glockengiesser (Kessler), nürnbergi harangöntő 125
 – nagyszebeni rézöntő 127
 – Panngisser, besztercei mester 139
 – Wolffin, nagyszebeni polgár 121
 – IV. (Szertartásos), aragóniai király 187
 Petrus, besztercei ágyúmester 138, 140
 – Fusoris de Cibinio (*Clokengisser*), bécsi egyetemi hallgató 118, 119, 182
 – Pfaffenhenil, szebeni polgár 104
 – székesfehérvári 107
 Philipp Glockengiesser, rothenburgi harangöntő 125
 Pippin, frank király 66
 Pomeranus I. Joachim Pomeranus
 Portörő I. Ladislaus Portörő

R

- Radu cel Mare, havaselvei vajda 127
 Radu de la Afumați, havaselvei vajda 39
 Radu Paisie, havaselvei vajda 150
 Rappolth I. Johannes Rappolth
 Rauchenwarter I. Ulrich Rauchenwarter
 Rawe I. Caspar Rawe
 Rázmánné, kolozsvári 164
 Reiner von Huy, bronzöntő 85
 Rewdel család 384
 Rewdel I. Johannes Rewdel
 Rhabanus Maurus, fuldai apát, mainzi érsek 64
 Richárd, II., angol király 187
 Richárd, (Cornwalli), német király 184
 Roger, helmarshauseni szerzetes I. Theophilus Presbyter
 Rogerius, váradi kanonok 36, 70
 Rosenberg I. Urban Rosenberg
 Rotgiesser I. Simon Rotgiesser
 Rwdeschmitt I. Simon Rwdeschmitt
 Rynke I. Hieronymus Rynke

S

Sabinianus pápa 72
 Sándor, VI., pápa 76
 Schnydt I. Oswald Schnydt
 Schwab I. Johannes Schwab
 Segesvári János I. Johannes, segesvári harangöntő
 Servatius Cibiniensis, szebeni polgár 37
 – Szent 188, 189, 490, 492
 Sesselschreiber, Cristof, bajor traktátusíró 52, 53, 55, 56
 Sigismundus, besztercei ágyúöntő 140, 141
 – Cibiniensis, szebeni harangöntő 124, 253
 – Stundenmacher, brassói öntő 15, 124, 153, 317–318, 346, 347, 372
 Sigylhaver I. Johannes Sigylhaver
 Simon, besztercei ágyúöntő 142, 152, 237, 282
 – nagyszebeni pénzverő 103
 – Rotgiesser, nagyszebeni rézöntő 127, 128
 – Rwdeschmitt, brassói rézöntő 152, 234, 292
 Sixtus, IV., pápa 126
 Slosser I. Jacobus Slosser
 Sophie, türingiai grófnő 172
 Stephanus, brassói ágyúöntő 149, 150
 – Kalmus, segesvári polgár 163
 – nagyszebeni harangöntő 121
 Straws I. Johannes Straws
 Stundenmacher I. Sigismundus Stundenmacher
 Symphosius Amalarius, metzi püspök 60, 61, 62, 65, 68, 73

Sz

Szaniszló I. Ztanislaus, brassói ágyúöntő
 Szapolyai János, erdélyi vajda 147
 Szatmári György váradi püspök 36
 Szécsi András, gyulafehérvári püspök 107

T

Tabiási család 76
 Tach I. Andreas Tach
 Tamás, kolozsvári ács 165
 Tanco, sankt galleni szerzetes, harangöntő 63
 Tauchen I. Jodocus Tauchen
 Temesvári Pelbárt, szerzetes, egyházi író 73, 75
 Theodul, Szent, sitteni püspök 64
 Theophilus Presbyter, szerzetes, traktátusíró 41, 45, 47, 48, 49
 Thomas Altemberger, szebeni polgármester 119
 – Balldörfer, besztercei bírós 139
 – besztercei ágyúmester 140
 – Glockengiesser de Cibinio, bécsi egyetemi hallgató 119, 183
 – Treverus, trieri harangöntő 108, 170
 – Werner, besztercei bírós 140
 Thurzó János körmöcbányai kamaragróf 36, 37
 – Zsigmond váradi püspök 36
 Tilman von Hachenburg, harangöntő 188
 Toppengiesser I. Andreas Toppengiesser
 Tvardko, II., szerb és bosnyák király 187

U

Udalricus balistarius, brassói ágyúmester 146, 148, 149
 – bombardarius, brassói ágyúmester 147, 148, 149
 – nagyszebeni ágyúmester 127, 145
 Újlaki Miklós, erdélyi vajda 143
 Ulászló, I., magyar király 143, 155
 Ulrich, brassói ágyúöntő 145, 150, 249, 278
 – Rauchenwarter, pozsonyi bírós 94
 Ulrich I. még Udalricus, szebeni ágyúmester
 Urban Rosenberg, besztercei ágyúmester 140
 Urban I. még Orbán, erdélyi ágyúöntő

V

Valentinus, besztercei ágyúmester 140
 Várdai Ferenc, gyulafehérvári püspök 76
 Vencel, magyar király 184
 – II., cseh király 184
 Veres I. Mathias Veres
 Vilmos, V. (Holland), német király 184
 Vinzenz, besztercei bírós 141
 Viventius 79
 Vlad Călugărul, havaselvei vajda 127
 Vlad Dracul, havaselvei vajda 131, 143
 Vlad Vintilă, havaselvei vajda 150
 Vlagyimir, kijevi nagyfejedelem 65

W

Walahfrid Strabo, reichenau-i apát, teológus 60, 61, 62, 63
 Werner I. Thomas Werner
 Werthelm I. Johannes de Werthelm
 Weygel I. Johannes Weygel
 Wolffin I. Peter Wolffin
 Wolfgangus de Devia, harangöntő 123
 – Klein, brassói ágyúöntő 150
 – nagyszebeni harangöntő 122–123, 224, 276, 300, 302, 308, 327

Y

Yorki Egbert I. Egbert, yorki érsek

Z

Zilahi Pál, kolozsvári polgár 176
 Ztanislaus, brassói ágyúöntő 147, 148, 149, 152
 Ztoyka Dobromyr, brassói követ 150

Zs

Zsigmond, berethalmi plébános 129
 – német-római császár, magyar király 79, 99, 103, 180, 184, 352, 364, 378
 Zsigmond I. még Sigismundus Cibiniensis, nagyszebeni harangöntő; Sigismundus Stundenmacher, brassói mester

